

11-08-2023

Budgetnotat

vedr. administration

Indholdsfortegnelse

1. Indledning og læsevejledning	2
2. KL's perspektiv på borgernær og ikke borgernær administration.....	3
Udvikling i administration 2016-2021	3
Administration er mange forskellige opgaver	4
3. ECO nøgletal: udvalg af de mest relevante nøgletal vedr. administration.....	6
Overordnet udgiftsmæssigt nøgletal	6
Udgiftsmæssig administrationsandel.....	7
Personalemæssig administrationsandel og personaleadministrativ decentraliseringsgrad	8
Udvikling i administrative stillinger	8
4. Benchmark analyse mellem 4 udvalgte kommune	10
Samlede administrationsudgifter 2022	11
Adm. lønudgifter til fire medarbejdergrupper 2022.....	12
Adm. lønudgifter i den centrale og decentrale organisation samt jobcenteret 2022	13
Adm. lønudgifter i den centrale organisation, på forvaltningsområder 2022	14
Adm. lønudgifter på de fem største decentrale sektorområder (korrigeret).....	16
5. Sammenfatning.....	17

1. Indledning og læsevejledning

I budgetproceduren for Budget 2024 er der bl.a. lagt op til, at der udarbejdes et notat vedr. Svendborg kommunes administration, som kan indgå i de politiske budgetdrøftelser. Økonomiudvalget godkendte på mødet den 21.02.2023, det kommissorie som ligger til grund for nærværende notat.

I notatet følger tre selvstændige afsnit omkring administrationen i Svendborg kommune, som hver især bygger på forskellige metoder og datagrundlag. Det kan derfor være svært at lave sammenligninger på tværs af de tre afsnit, hvorfor de bør læses og tolkes selvstændigt.

Samlet set vurderes det, at de tre afsnit giver et reelt og nuanceret billede af Svendborg kommunes administration.

Først kommer et kort afsnit med baggrund i KL's optik omkring borgernær og ikke borgernær administration, hvor den generelle historiske udvikling på administrationsområdet i stat og kommuner relateres til udviklingen i Svendborg kommune.

Herefter følger et afsnit med nogle få generelle udgiftsmæssige administrative nøgletal fra ECO-nøgletal, som bl.a. også kendes fra Svendborg kommunes årlige budgetmappe. Disse suppleres med ECO-nøgletal baseret på personalemetoden, som tager udgangspunkt i stillingskategorier i stedet for udgifter.

Derefter følger et afsnit som er baseret på en benchmarkanalyse som Svendborg kommune har deltaget i sammen med Aabenraa-, Assens- og Hjørring- kommune. Afsnittet indeholder et udpluk af nøgletal fra analysen og går lidt tættere på kommunernes administration. Analysen undersøger bl.a. forholdet mellem den centrale og den decentrale administration og ledelse, ligesom den specificerer deltagerkommunernes nøgletal på underområder.

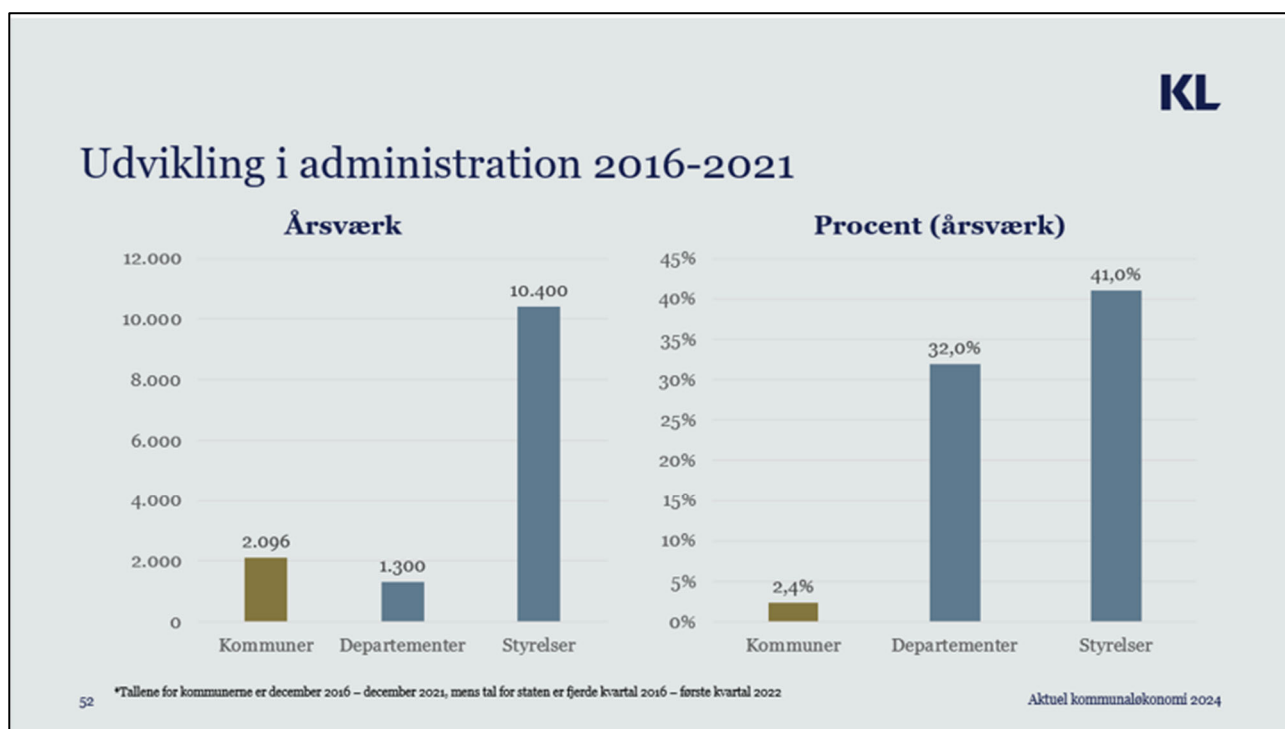
Sidst i notatet forefindes en kort sammenfatning, som med fordel kan læse først, hvis man i første omgang ikke ønsker at læse notatet i sin helhed.

2. KL's perspektiv på borgernær og ikke borgernær administration

Udgifterne til offentlig administration, herunder kommunernes udgifter til administration har gennem årene haft stort fokus både nationalt og lokalt, blandt andet i forbindelse med de årlige budgetforhandlinger i kommunerne, de årlige økonomaftaler mellem regeringen og KL, og senest i forbindelse med det nye regeringsgrundlag. Dette indeholder frem mod 2030, besparelser på ca. 2,1 mia. kr. på den kommunale administration, samt yderligere 3 mia. kr. vedr. afskaffelse af jobcentrene i kommunerne.

Nedenstående figur 2.1 viser udviklingen i antal årsværk i perioden 2016-2021 for henholdsvis kommuner, departementer og styrelser.

Figur 2.1: Udvikling i administration 2016-2021

Det fremgår, at der i perioden har været en mindre vækst i den kommunale administration, hvor der tilsvarende har været en voldsom stigning i statens administration.

Kommunernes administration dækker over mange forskelligartede typer af opgaver, og kan opdeles i to hovedkategorier:

- Borgernær administration, som indebærer borgerkontakt. Det kan f.eks. være kontakt til borgere f.eks. i jobcenter, borgerservice, byggesager m.m.
- Ikke-borgernær administration, som bl.a. kan være opgaver vedr. HR, IT og digitalisering, økonomi, aktindsigter, klager, tilsyn m.m.

I nedenstående figur er vist kommunens administration opdelt på de to hovedkategorier, hvor blå farve angiver ikke-borgernær administration, og den lyse farve angiver borgernær administration.

Figur 2.2: Administration er mange forskellige opgaver

Administration er mange forskellige opgaver

HR (løn, personalekons., udvikling)	Borgerservice (folkeregister, pas, kørekort, sundhedskort, opkrævning og kontrolenhed, valg, vælser)			Jobcenter (aktivitetsparate, fleks- og ledighedsydelse, ressourceforløb, jobparate, sygedagpenge og jobafklaring, uddannelsesvejledning og -hjælp, virksomhedsservice)	Børn og unge (center for daginstitutioner og skoler, pladanvisning, skolekonsulenter, uddannelsesvejledning, SSP, PPR, administration af tandpleje)
IT- og digitalisering (it-infrastruktur og it-drift, servicedesk og digitalisering)	Kultur og fritid (bibliotek, folkeoplysningsloven mv.)	Ejendomsadministration (ejendomsservice, rengøring, vedligeholdelse, energi)	Intern service (vagt, rådhusbetjente, kantine)		
Social og sundhed (handicap, sundhed og rehabilitering, psykiatri, misbrug, voksenrådgivning og visitation, tilsyn)	Økonomi (finans, budget og regnskab, revision, bogholderi, udbud og indkøb)			Jura (borgerrådgiver, nævn)	Adm. bidrag til Udbetaling Danmark
	Div. stabsfunktioner (Udvikling, strategi og analyse)	Erhverv			
	Borgmester/direktion (sekretariat, kommunikation)			Sundhed og omsorg (sundhedsstab, bolig, hjælpemidler (biler, kropsbårne og tekniske hjælpemidler mv.), visitation (hjemmehjælp mv.))	
	Decentral administration (administration og ledelse på institutioner mv.)				

Kilde: KL

Som nævnt er der stor interesse for størrelsen og udviklingen i kommunernes administrationsudgifter. KL har analyseret udviklingen i kommunernes udgifter til administration i 2013 og 2021.

Tabel 2.1: Udvikling i udgifter til administration og ledelse (alle kommuner)

Mio.kr., pl-2022	R2013	R2021	Udvikling	Vækst i pct.
Centrale administrationsudgifter	32.412.551	35.024.819	2.612.268	7,46%
I alt	32.412.551	35.024.819	2.612.268	7,46%

Figuren viser, at udgifterne til den centrale administration i perioden 2013-2021 er vokset med 2,6 mia. kr. for alle landets kommuner, svarende til en vækst på 7,46 pct. For Svendborg Kommune er udgifterne vokset med 9,6 mio. kr. svarende til en vækst på 2,51 pct. jf. nedenstående tabel

Tabel 2.2: Udvikling i udgifter til administration og ledelse (Svendborg)

Mio.kr., pl-2022	R2013	R2021	Udvikling	Vækst i pct.
Centrale administrationsudgifter	373.829	383.436	9.607	2,51%
I alt	373.829	383.436	9.607	2,51%

For at komme tættere på tallene og udviklingen har KL, som nævnt, inddelt udgifterne i borgernær og ikke borgernær administration. Borgernær administration omfatter administration, som er målrettet borgerne, herunder jobcentre, byggesagsbehandling, voksen-, ældre- og handicapområdet, det specialiserede socialområde, samt øvrige myndighedsopgaver.

Ikke borgernær administration omfatter administrationsbygninger, sekretariat og forvaltninger, it og telefoni, samt bidrag til Udbetaling Danmark. I nedenstående tabel er vist udviklingen for henholdsvis borgernær og ikke borgernær administration

Tabel 2.3: Udgifter til administration og ledelse fordelt på administrationstype (alle kommuner)

Mio.kr., pl-2022	R2013	R2021	Udvikling	Vækst i pct.
Ikke borgernær administration	18.079.607	17.902.639	-176.968	-0,99%
Borgernær administration	14.332.944	17.111.488	2.778.544	16,24%
I alt	32.412.551	35.014.127	2.601.576	7,43%

Figuren viser, at væksten i centrale administrationsudgifter er sket inden for den borgernære administration, hvorimod der har været et mindre fald i den ikke borgernære administration. Udviklingen for Svendborg Kommune kan ses i nedenstående tabel.

Tabel 2.4: Udgifter til administration og ledelse fordelt på administrationstype (Svendborg)

Mio.kr., pl-2022	R2013	R2021	Udvikling	Vækst i pct.
Ikke borgernær administration	221.501	205.155	-16.346	-7,97%
Borgernær administration	152.328	178.282	25.953	14,56%
I alt	373.829	383.436	9.607	2,51%

Som tabellen viser så har udvikling i Svendborg kommune fulgt tendensen på landsplan, dog med et større fald i den ikke borgernære administration og en stigning i den borgernære administration som er lidt mindre end på landsplan.

Ovenstående afsnit er medtaget for at give et generelt billede af udviklingen af administrationen i kommunerne og i Danmark generelt, og refererer i høj grad til det perspektiv som KL har fremført i forbindelse med forhandlingerne af "Aftalen om kommunernes Økonomi 2024".

I det følgende afsnit fremlægges en række mere specifikke nøgletal om administrationen i Svendborg kommune.

3. ECO nøgletal: udvalg af de mest relevante nøgletal vedr. administration

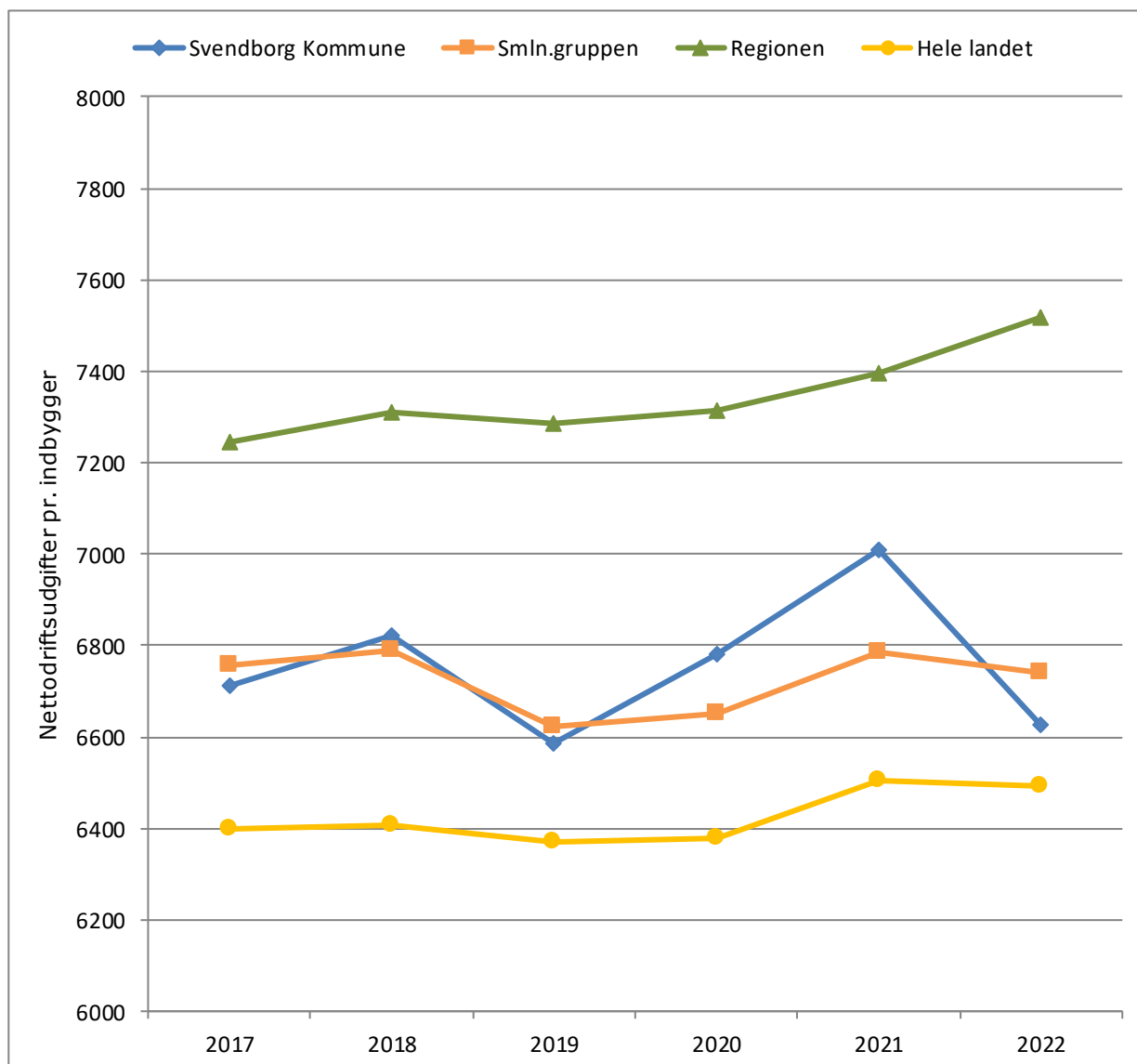
Svendborg kommune anvender ECO-Nøgletal i forbindelse med budgetlægningen, da de altid indgår som en del af den årlige budgetmappe. Nøgletallene belyser kommunernes økonomi, udgiftspolitiske prioriteringer og befolkningssammensætning. En stor kvalitet ved ECO-Nøgletal er, at der ligeledes indgår nøgletal for Region Syddanmark, Hele Landet og en sammenligningsgruppe. Sammenligningsgruppen består af kommuner som på det enkelte område minder om Svendborg kommune. I nedenstående afsnit vises en række forskellige nøgletal vedrørende administration, som samlet set kan give et overordnet billede af administrationen i Svendborg kommune.

Overordnet udgiftsmæssigt nøgletal

Figur 3.1:

Udgiftsniveau, administration 2017-2022 (2022 priser)

Ekskl. lønpuljer, tjenestemandspension, indbet. Lønmodt. Feriemidler og interne forsikringspuljer

Som grafen viser ligger Svendborg kommune stort set på niveau med sammenligningsgruppen, hvor Region Syddanmark ligger højere mens hele landet ligger lavere.

I Nedenstående tabel vises regnskab 2022 for "06.45 – Administrativ organisation" (IM), som udgør den primære andel af administrationsnøgletallet.

Tabel 3.1:

ECO-Nøgletal: Regnskab 2022 (kr. pr. indbygger)	Svendborg Kommune	Smnl. gruppen	Region Syddanm.	Hele landet
6.45.50 Administrationsbygninger	201	228	227	245
6.45.51 Sekretariat og forvaltninger	2.503	2.741	3.307	2.909
6.45.52 Fælles IT og telefoni	685	706	897	723
6.45.53 Jobcentre	923	948	954	919
6.45.54 Naturbeskyttelse	0	84	73	53
6.45.55 Miljøbeskyttelse	0	143	173	102
6.45.56 Byggesagsbehandling	104	127	119	112
6.45.57 Voksen-, ældre- og handicapområdet	983	535	412	371
6.45.58 Det specialiserede børneområde	513	500	429	433
6.45.59 Adm.bidrag til UDK mv.	262	263	260	248

Som det kan ses, ligger Svendborg kommune relativt lavt på "Sekretariat og forvaltninger" mens "Voksen-, ældre- og handicapområdet" ligger relativt højt. Sidstnævnte skyldes bl.a. forskelle i konteringspraksis som generelt er en udfordring ved regnskabsmæssige sammenligninger.

Det bør ligeledes bemærkes, at administration vedr. Natur- og Miljøbeskyttelse i Svendborg kommune, konteres under Sekretariat og forvaltninger.

Der er således forskel på hvorledes man konterer administrationen i kommunerne. Generelt vil det overordnede nøgletal derfor være det mest korrekte, da det summerer de underliggende funktioner på konto 6 (forskelle i konteringspraksis mellem de underliggende funktioner elimineres).

Udgiftsmæssig administrationsandel

I ovenstående er administrationen opgjort som kr. pr. indbygger. En anden måde at anskue administration på, er ved at se på hvilken udgiftsmæssig andel den udgør.

Tabel 3.2:

Udgiftsmæssig administrationsandel	Svendborg Kommune	Smnl. gruppen	Region Syddanm.	Hele landet
Nettodriftsudgifter* til administration i procent af samlede nettodriftsudgifter	9,9	10,0	10,8	10,3

*(ekskl. lønpuljer, lønmodt., feriemidler, tj.mandspension, forsikringspuljer og gen. reserver)

Som det kan ses, ligger Svendborg kommune på niveau med sammenligningsgruppen mens både Region Syddanmark og Hele landet ligger højere.

Personalemæssig administrationsandel og personaleadministrativ decentraliseringsgrad

ECO-nøgletal beregner desuden administrative nøgletal på baggrund af kommunernes personale, ud fra oplysninger fra kommunernes og regionernes løndatakontor (KRL) (Personalemetoden). Denne beregning laves ud fra stillingskategorier og altså ikke ud fra regnskabsmæssige opgørelser. ECO-nøgletal definerer således en række overenskomstområder som værende administrative, uanset hvor i organisationen de er ansat eller hvilken konto der udbetaler lønnen (konto 6=administration). Dette selv om medarbejderne ikke nødvendigvis kun udfører administrativt arbejde.

De nedenstående nøgletal viser dels hvor stor en andel af de ansatte som, ud fra personalemetoden, arbejder med administration og dels den administrative decentraliseringsgrad, dvs. om administrationen foregår centralt eller decentralt.

Tabel 3.3:

Administrative medarbejdere mv. 2022

Fuldtidsbeskæftigede pr. 10.000 indbyggere (ex. ekstraordinært ansatte, fleksjob, elever)	Svendborg Kommune	Smnl. gruppen	Region Syddanm.	Hele landet
Hovedkonto 0-6				
Administrative stillinger - decentralt	28,8	23,2	25,3	33,0
Decentrale ledere	32,0	22,8	24,6	24,2
	60,8	46,0	50,0	57,1
Administrative stillinger - centralt	72,1	85,4	85,5	80,7
Øvrige stillinger	565,4	512,6	534,4	517,2
Fuldtidsbeskæftigede i alt	698,3	644,0	669,8	655,0
Personaleadministrative nøgletal				
Personalemæssig administrationsandel (adm. ansatte i pct. af ansatte i alt)	19,0	20,5	20,3	21,0
Personaleadministrativ decentraliseringsgrad (decentralt adm.ansatte i pct. af adm.ansatte i alt)	45,7	35,1	36,9	41,4

Nøgletallene viser at Svendborg kommunes personalemæssige administrationsandel ligger under både sammenligningsgruppen, Region Syddanmark og Hele Landet. Andelen af administrativt ansatte ift. samlet antal ansatte, er altså mindre i Svendborg kommune.

Det ses desuden at den centrale administration ligger væsentligt under de andre sammenligningsenheder, mens decentral ledelse ligger væsentligt over. Samlet set ligger Svendborg kommunes administrative decentraliseringsgrad således væsentligt over de andre sammenligningsenheder. Svendborg kommune har altså relativt mindre central administration.

Som det kan ses, er der stor forskel på hvorledes kommunerne organiserer deres administration. Der er for eksempel en forskel på mere end 10 procentpoint i den personalemæssige decentraliseringsgrad mellem Svendborg kommune og sammenligningskommunerne.

Udvikling i administrative stillinger

I nedenstående figur ses udvikling i administrative stillinger (inkl. decentrale ledere) fra 2016-2022

Figur 3.2:

Administrative stillinger inkl. decentrale ledere 2016-2022

Figur 3.2 viser en generel nedadgående tendens i antallet af administrative stillinger. I 2022 ligger Svendborg kommune under Hele landet og Region Syddanmark, og har generelt over perioden nærmet sig sammenligningsgruppen.

4. Benchmark analyse mellem 4 udvalgte kommune

På Aabenraa Kommunes initiativ har Svendborg kommune deltaget i en benchmarkanalyse af den kommunale administration og ledelse, udført af konsulentfirmaet Index100.

Formålet med analysen var at undersøge om kommunens administrative ressourceforbrug er højt eller lavt i forhold til andre kommuner med sammenlignelige rammevilkår, for den kommunale administration.

Aabenraa, Assens, Hjørring og Svendborg kommuner har deltaget i analysen. Sammenligningskommunerne er udvalgt, fordi rammevilkårene for den kommunale administration er sammenlignelige. Dermed udelukkes forskelle i rammevilkår som en væsentlig forklaring på observerede udgiftsforskelle mellem kommunerne.

For at opnå den mest dækkende opgørelse af kommunernes ressourceforbrug til ledelse og administration trækker analysen på to forskellige datakilder. Den første datakilde er personale- og løndata fra Kommunernes og Regionernes Løndatakontor (KRL). Ud fra KRL-data kan man opgøre kommunernes antal årsværk og lønforbrug til administrative medarbejdere og ledere, uanset hvor i organisationen de er ansat. Dette er ikke muligt med kommunale regnskabsdata. Begrænsningen ved KRL-data er, at de alene fokuserer på kommunernes lønudgifter. Derfor suppleres disse data med regnskabsdata for kommunernes øvrige administrative udgifter end løn, herunder udgifter til køb af administrative tjenesteydelser.

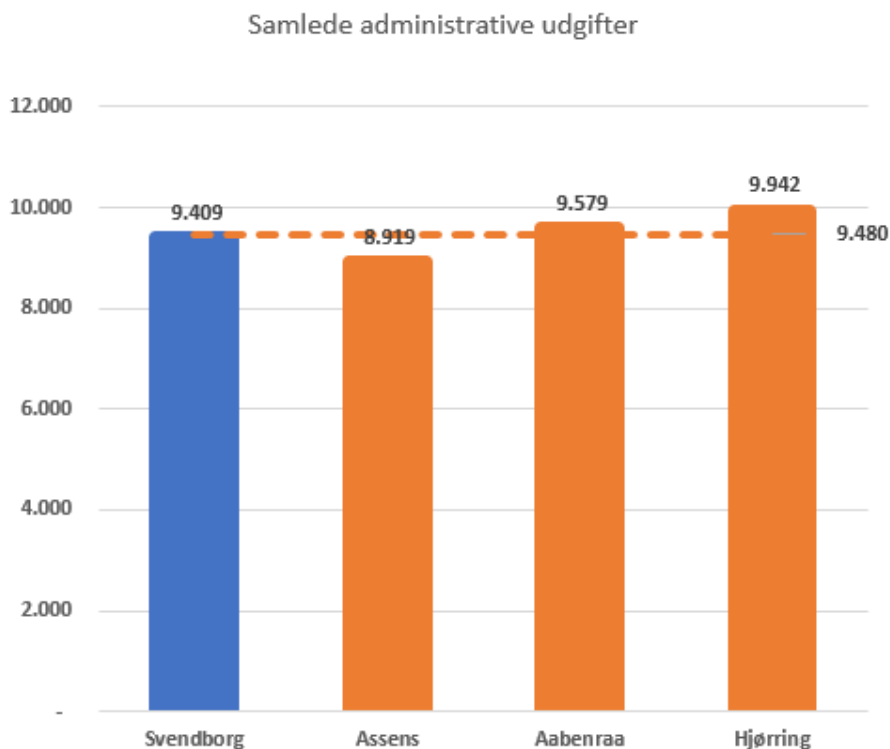
I forhold til andre nøgletal fx ECO vil en detaljeret benchmarkanalyse som denne, delvist kunne justere for eventuelle forskelle i konteringspraksis, organisatoriske forhold mv.

Det er derfor vurderingen at denne analyse giver et mere ensartet billede af den kommunale administration i de 4 kommuner, end generelle nøgletal vil gøre. Ulempen ved analysen er, at kommunen kun bliver sammenlignet med 3 andre kommuner, hvorfor tallene også bør læses i denne optik.

Den oprindelige rapport er bestilt og betalt af Åbenrå kommune, hvorfor tabeller, benchmark osv. er udarbejdet med fokus på Aabenraa kommune. Nedenstående tal og tabeller er et udpluk fra rapporten og er udarbejdet med udgangspunkt i Svendborg kommune, på baggrund af data fra den oprindelige rapport. Den oprindelige rapport er ligeledes tilgængelig i dens fulde omfang. For mere detaljerede beskrivelser af afgrænsninger, metoder mv. henvises til rapporten fra Index100.

De nedenstående figurer indeholder en orange horisontal stiplede line, som markerer gennemsnittet for de 3 sammenligningskommuner. Dette tydeliggør "afstanden" mellem Svendborg kommune og gennemsnittet for sammenligningskommunerne, da Svendborg kommune således ikke medregnes i gennemsnitsberegningen.

Figur 4.1 Samlede administrationsudgifter 2022 (kr. pr. indbygger)

Index100 har efter en detaljeret validering, jf. rapporten, opgjort Svendborg kommunes samlede administrationsudgifter til 9.409 kr. pr. indbygger. Det bemærkes i den forbindelse, at analysen anvender en relativt bred afgrænsning af administrationsbegrebet. Fx er en væsentlig del af de medregnede administrative årsværk medarbejdere, som løser myndighedsopgaver i direkte kontakt med kommunens borgere.

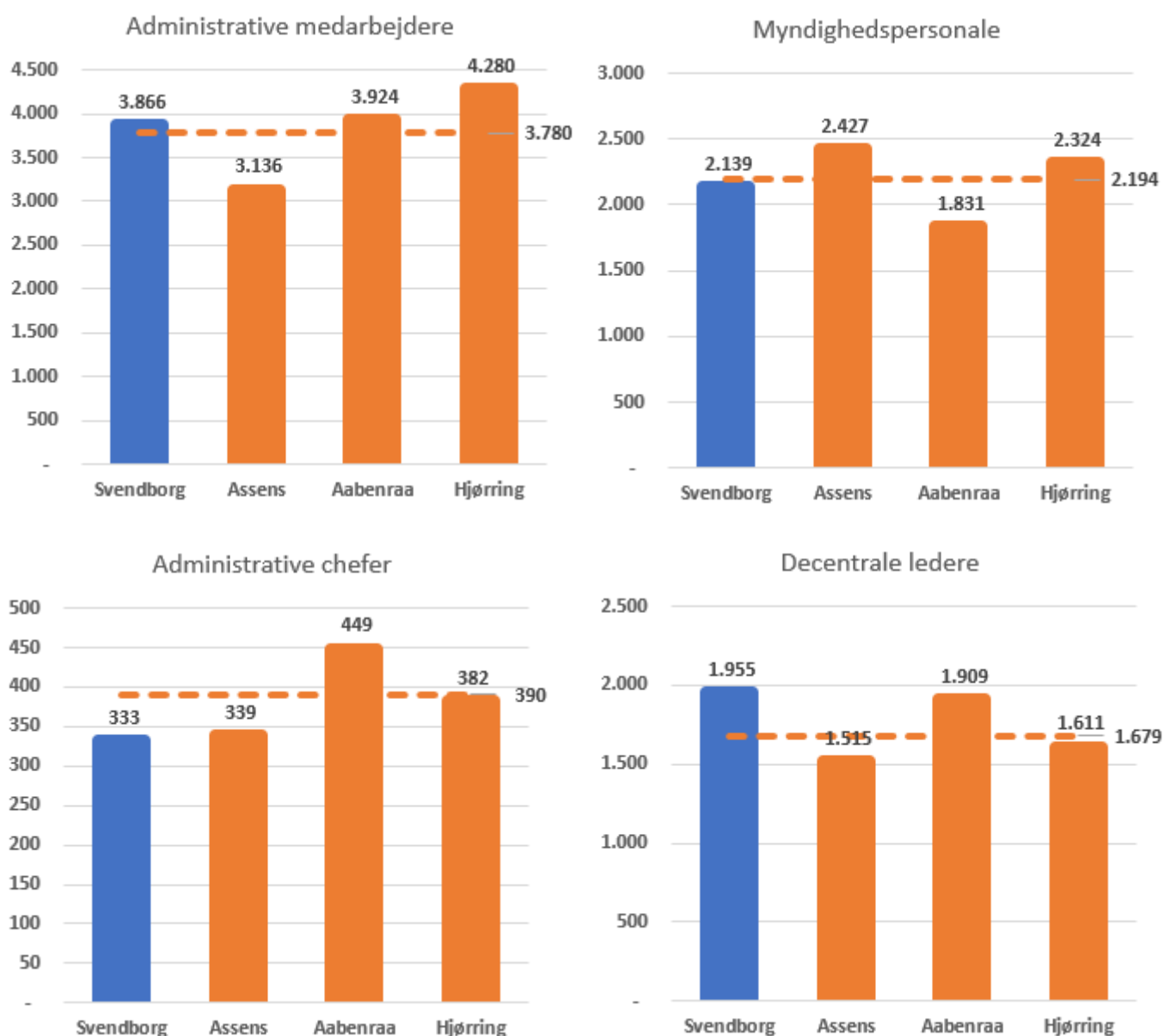
Som det fremgår af Figur 4.1, lå Svendborg kommunes administrationsudgifter pr. indbygger i 2022 lidt under gennemsnittet for de tre sammenligningskommuner. Svendborg kommunes administrationsudgifter var 9.409 kr. pr. indbygger, mens gennemsnittet for de tre sammenligningskommuner lå på 9.480 kr.

Det skal bemærkes at tallene i figur 4.1 ikke er korrigeret for forskelle i kommunernes selvforsyningsgrad på en række decentrale udgiftsområder ligesom de aldersmæssige målgrupper på de decentrale udgiftsområder fylder forskelligt i de fire kommuner.

I Figur 4.2 nedenfor opdeles kommunernes administrative lønudgifter i udgifter til fire grupper af administrative medarbejdere. De fire grupper svarer til den standardopdeling af det administrative personale, som i sin tid er aftalt mellem KL og regeringen. Opgørelsen omfatter udgifterne til administrativt personale på tværs af hele den kommunale organisation, dvs. i både den centrale og decentrale del samt i jobcentret.

Det fremgår af figuren, at Svendborg har relativt høje udgifter pr. indbygger særligt til decentrale ledere, mens kommunen omvendt har relativt lave udgifter til administrative chefer.

Figur 4.2 Administrative lønudgifter til fire medarbejdergrupper 2022 (kr. pr. indbygger)

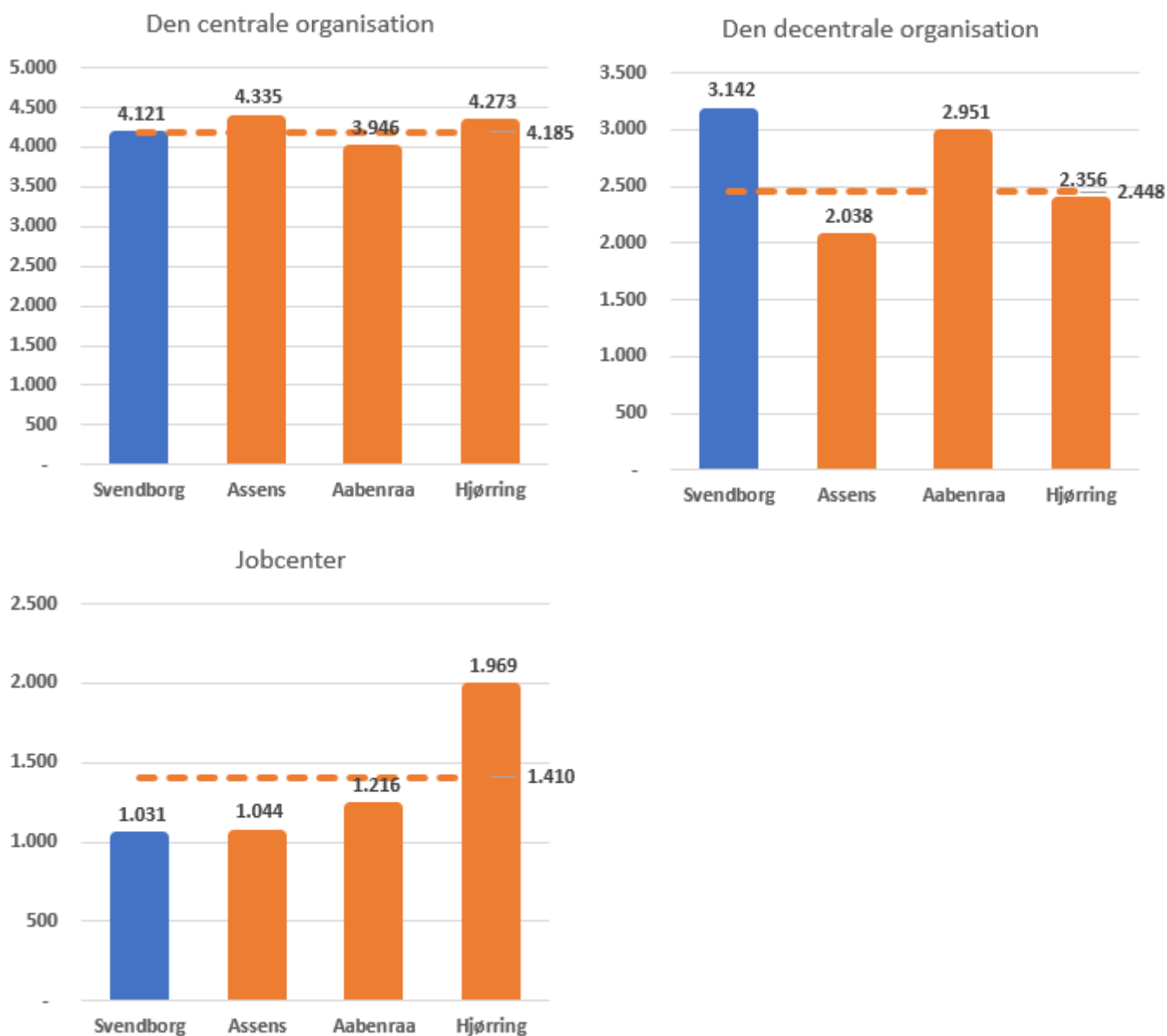

I Figur 4.3 på næste side er kommunernes administrative lønudgifter opdelt i forhold til personalets organisatoriske tilhørsforhold. Hovedformålet er at belyse, om kommunen har høje administrationsudgifter i den centrale eller decentrale organisation. Det er vigtigt at understrege, at begreberne central og decentral organisation i denne forbindelse alene er defineret ud fra, hvilken hovedkonto de administrative medarbejders løn er konteret på. Den centrale administration omhandler personale konteret på hovedkonto 6 ("rådhuset"), mens den decentrale administration omhandler udgifter til administrativt personale og ledelse i kommunens institutioner mv., som er konteret på andre hovedkonti end hovedkonto 6. Dette valg er nødvendigt for at sikre sammenlignelighed mellem kommunernes tal i benchmarkingen.

Den centrale administration kan beskrives som ledere og medarbejdere beskæftiget i de traditionelle "rådhushforvaltninger" som fx Staben, Plan, Teknik og Miljø og forvaltningernes fællessekretariater. Den decentrale administration kan tilsvarende beskrives som medarbejdere beskæftiget med ledelse og administration på kommunens institutioner som fx skoler, dagtilbud og plejecentre. Det fremgår af Figur 4.3, at udgifterne til både jobcentret og den centrale og decentrale organisation varierer en del på tværs af kommunerne. Desuden fremgår det, at

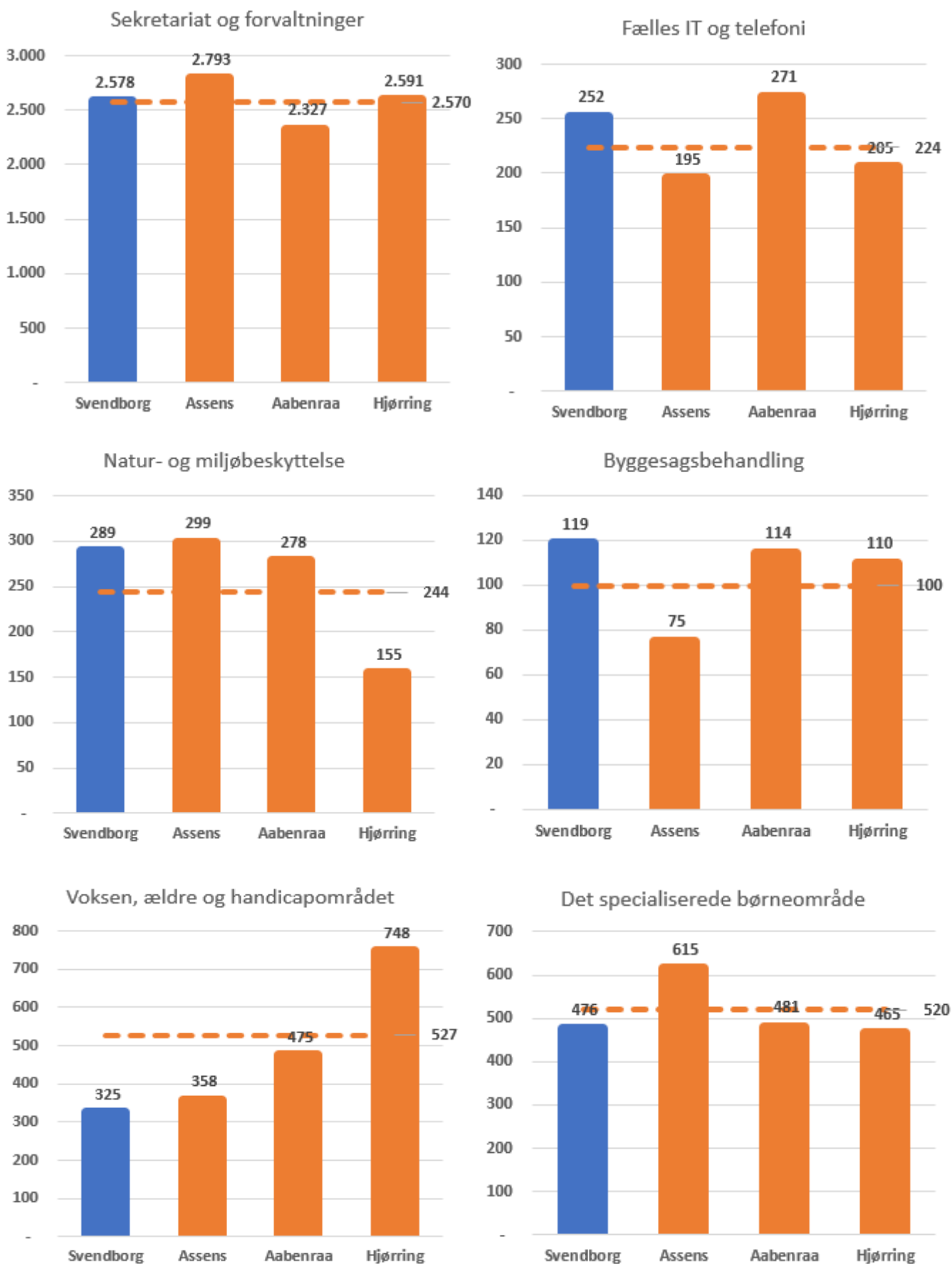
Svendborgs udgifter til central administration og jobcenter er lavere end det gennemsnitlige niveau i sammenligningsgruppen. Svendborg kommunes administrative lønudgifter til den decentrale organisation ligger væsentligt højere end sammenligningskommunerne.

Figur 4.3 Administrative lønudgifter i den centrale og decentrale organisation samt i jobcenteret 2022 (kr. pr. indbygger)

Administrationen i den centrale forvaltning kan yderligere deles op i seks underområder ud fra, hvilke funktioner på hovedkonto 6 lønudgifterne til de enkelte medarbejdere er konteret på. Figur 4.4 nedenfor viser kommunernes administrative lønudgifter på disse seks underområder. De to nederste underområder i figuren vedrører myndighedsudøvelse på velfærdsområderne. Det vil sige medarbejdere i visitatorfunktioner, som ifølge den autoriserede kontoplan konteres på hovedkonto 6.

Figur 4.4 Administrative lønudgifter i den centrale organisation opdelt på forvaltningsområder 2022 (kr. pr. indbygger)

Det fremgår af ovenstående figur, at størstedelen af de centrale administrative lønudgifter vedrører "sekretariat og forvaltninger". Svendborgs administrative lønudgifter pr. indbygger ligger her meget tæt på gennemsnittet for sammenligningskommunerne. Udgifterne i Svendborg dækker over i alt 264 årsværk.

For de øvrige underområder af den centrale administration gælder at de tre næste (IT, natur/miljø, byggesag) har sammenligningskommunerne lavere administrationsudgifter pr. indbygger end Svendborg. På de to nederste underområder som vedrører myndighedsudøvelse på velfærdsområderne, er Svendborgs udgifter lavere end gennemsnittet i sammenligningskommunerne.

I forhold til en oprindelige rapport fra Index100 er der justeret i tallet vedrørende byggesagsbehandling, da der efter offentliggørelsen er fundet en fejl. I den oprindelige rapport er Svendborg tallet opgjort til 200 kr. pr. indbygger, men det har vist sig at der var medregnet 7 personer for meget på området. Det er kun i figur 4.4 der er justeret for dette, da konsekvensen for nøgletallet er relativ stor, når der alene ses på det specifikke område. De mere overordnede tal for den centrale administration er således ikke justeret for dette.

I det nedenstående ser vi nærmere på den decentrale administrative organisation.

Figur 4.5 viser kommunernes decentrale administrationsudgifter fordelt på de fem største decentrale sektorområder. De forskellige områder er afgrænset ved hjælp af kontooplysninger i det bagvedliggende datamateriale. På denne måde er administrationsudgifterne opdelt i fx "Dagtilbud" og "Skole, SFO mv." på en ensartet måde på tværs af de fire kommuner. Afgrænsningen svarer derfor ikke til den nøjagtige organisatoriske afgrænsning af udgiftsområder i kommunerne.

I stedet for at sammenligne kommunernes udgifter pr. indbygger sammenligner Figur 4.5 udgifterne pr. borger i den aldersmæssige målgruppe på hvert af de fem serviceområder. Det sikrer større sammenlignelighed i tallene, da den aldersmæssige målgruppe kan fylde forskelligt i de enkelte kommuner. På dagtilbudsområdet er administrationsudgifterne opgjort pr. 0-5-årig, på skoleområdet pr. 6-16-årig, på ældre- og sundhedsområdet pr. 67+-årig, på området for voksne med særlige behov pr. 18-66-årig og på området for børn og unge med særlige behov pr. 0-22-årig.

Ud fra et ønske om bedst mulig sammenlignelighed på tværs af de fire kommuner er udgiftstallene også korrigeret for forskelle i kommunernes selvforsyningsgrad. Korrektionerne er i alle tilfælde sket ved, at kommunerne beregningsteknisk er blevet sat til samme selvforsyningsgrad som Aabenraa.

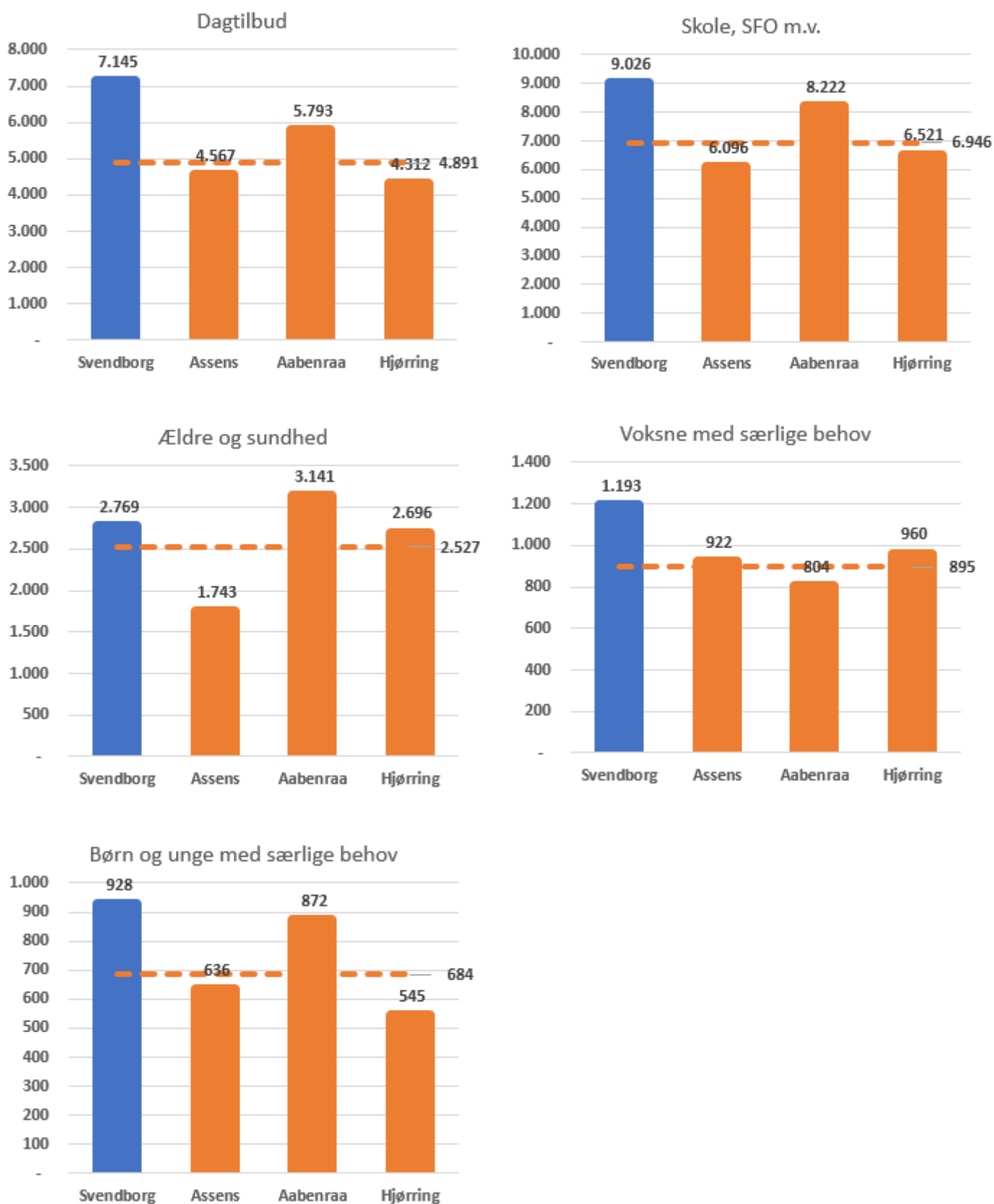
Selvforsyningsgraden har betydning, fordi kommunernes decentrale administrationsudgifter må forventes at være drevet af det antal borgere, de driver tilbud for, snarere end det antal borgere, de har betalingsansvar for. Der er i vid udstrækning tale om et rammevilkår, som kommunerne har vanskeligt ved at påvirke, i hvert fald på kort sigt. På skoleområdet er det fx vanskeligt at påvirke, hvor stor en del der vælger folkeskolen frem for private skoler, mens selvforsyningsgraden på det specialiserede socialområde er stærkt påvirket af, i hvilken grad de enkelte kommuner overtog specialiserede amtslige institutioner i forbindelse med kommunalreformen i 2007.

Figur 4.5 viser, at Svendborg har relativt høje administrative lønudgifter på alle de fem decentrale serviceområder. På fire af fem områder ligger Svendborg højst af alle.

Ved læsning af figuren er det vigtigt at huske på, at kronebeløbene ikke er umiddelbart sammenlignelige på tværs af områder, da de er opgjort i forhold til forskellige aldersmæssige målgrupper med forskellig størrelse. Det er desuden vigtigt at have for øje, at institutionsledere udgør en væsentlig del af medarbejderne i den decentrale administration.

Skole, SFO mv. er det område, der har de fleste administrative og ledelsesmæssige årsværk. I Svendborg er der i alt 108 årsværk beskæftiget med administration og ledelse på dette område.

Figur 4.5 Administrative lønudgifter på de fem største decentrale sektorområder korrigeret for andel private tilbud 2022 (kr. pr. borger i specifikke aldersgrupper, som varierer pr. område)

5. Sammenfatning

De foregående afsnit har vist en bred vifte af forskellige nøgletal vedr. Svendborg kommunes administration.

Generelt er det vanskeligt at lave benchmarksanalyser og sammenligninger mellem kommuner, da kommuner er komplekse selvstændige organisationer, som således også gør tingene forskelligt. Derfor følger der altid en lang række forbehold og antagelser med disse analyser. For nærmere specifikation se VIVE/Eco-nøgletal og benchmark rapporten fra Index100.

I det foregående har der været et afsnit om udviklingen af administrationen generelt i Danmark, med baggrund i KL's perspektiv på borgernær og ikke borgernær administration. Der har været et afsnit med generelle nøgletal fra ECO, samt et afsnit med et udpluk af nøgletal fra en specifik benchmarkanalyse med fire deltagerkommuner.

Notatet trækker altså på forskellige analyser og datakilder, hvilket er vigtigt at huske på, når man læser og tolker et specifikt nøgletal.

Notatets første afsnit viste hvordan kommunerne generelt har haft langt mindre vækst i administrationen end den statslige del af den offentlige administration. Væksten i den kommunale administration har alene været på de borgernære områder, mens udviklingen i den ikke borgernære administration faktisk viste et lille fald. Svendborg kommune har fulgt tendensen på landsplan, dog med et større fald i den ikke borgernære administration og en vækst i den borgernære administration, som er lidt mindre end på landsplan.

De udgiftsmæssige nøgletal fra ECO i afsnit 3 viser at Svendborg kommune stort set ligger på niveau med sammenligningsgruppen. Generelt har Svendborg haft samme tendens i udviklingen som sammenligningsgruppen fra 2017-2022. Region Syddanmark ligger i alle årene væsentligt højere end Svendborg, mens hele landet ligger lidt lavere.

Desuden viser tallene at Svendborg kommunes udgiftsmæssige administrationsandel ligger på niveau med sammenligningsgruppen, mens både Region Syddanmark og hele landet ligger højere.

Nøgletal fra ECO udarbejdet med baggrund i Personalemetoden viser at administrationsandelen i Svendborg kommune er lavere end i de andre sammenligningsenheder. Samtidig viser tallene at administrationen i højere grad er placeret decentralt. Forskellen i den personalemæssige decentraliseringsgrad mellem Svendborg kommune og gennemsnittet for sammenligningsgruppen er på mere end 10 procentpoint. Den centrale administration er altså relativt mindre i Svendborg kommune.

ECO-nøgletal en viser desuden en generel nedadgående tendens i antallet af administrative stillinger som for Svendborg kommunes vedkommende er faldet fra 143,6 årsværk (pr. 10.000 indbyggere) i 2017 til 132,9 i 2022. Samlet set en reduktion på mere end 60 årsværk.

Benchmarkanalysen med Aabenraa-, Assens-, Hjørring- kommune, viser at Svendborg kommunes samlede administrative udgifter ligger lidt under gennemsnittet.

Tallene viser, at Svendborg kommune har relativt færre udgifter til administrative chefer, og relativt flere udgifter til decentrale ledere. Generelt ligger Svendborgs administrationsudgifter (løn) til den decentrale organisation relativt højt, mens udgifter til jobcentret ligger relativt lavt. Udgifter til den centrale organisation ligger lidt under gennemsnittet blandt sammenligningskommunerne. For den centrale organisation gælder at særligt underområderne for myndighedsudøvelse på velfærdsområderne ligger relativt lavt.

For den decentrale organisation gælder, at Svendborgs administrative lønudgifter, på alle de fem største decentrale serviceområder ligger over gennemsnittet for

sammenligningskommunerne (beregnet ud fra specifikke aldersgrupper for de enkelte områder og korrigeret for forskelle i selvforsyningsgrad, som er fastsat ud fra Aabenraas selvforsyningsgrad).

Som nævnt trækker notatet på forskellige analyser og datakilder, hvorfor nøgletal fra de tre afsnit ikke bør sammenlignes en til en. Overordnet set er vurderingen dog at Svendborg kommune generelt ligger på niveau med eller lidt bedre end sammenligningsenhederne (givet der er et ønske om en så lille administration som mulig). Samtidig har notatet vist, at Svendborg kommunes administration (og ledelse) er relativt mere decentral funderet end det er tilfældet hos sammenligningsenhederne.

Som en del af budgetprocessen for Budget 2024 i Svendborg kommune er der udarbejdet et katalog med sparekrav på 60 mio. kr. i 2024 stigende til 100 mio. kr. i 2027. Dette er udarbejdet for at imødegå de kommende års økonomiske udfordringer, herunder de stigende administrative sparekrav i regeringsgrundlaget for den nye SVM-regering, som for Svendborg kommune svarer til 21 mio. kr. fra 2030.

Sparekataloget indeholder en bred vifte af forslag til administrative og ledelsesmæssige besparelser. Besparelserne er bredt fordelt i organisationen og mellem de politiske udvalg. De dækker bl.a. ledelsesmæssige besparelser og organisatoriske justeringer, personalereduktioner, effektiviseringer af arbejdsgange (digitalisering og afbureaukratisering), besparelser på systemudgifter og på øvrige administrative driftsudgifter, administrative rammebesparelser osv.

Besparelsesforslagene er altså mangeartede og de rummer både central- og decentral administration og ledelse. Bliver sparekataloget fuldt implementeret er det vurderingen at ca. 12 mio. kr. vil vedrøre administrative og ledelsesmæssige besparelser i 2024, stigende til 21-22 mio. kr./årligt fra 2027. Godt to tredjedele af besparelserne vil i 2027 være fundet på central ledelse og administration, mens knap en tredjedel findes decentralt.